

Magyar Képzőművészeti Egyetem
Doktori Iskola

INFORMÁCIÓ ARCHITEKTÚRA

DLA értekezés tézisei

Tasnádi József
2008

Témavezető
Dr. Beke László művészettörténész

Mit kutattam, mi volt téma?

- 1). Az információ architektúra nemcsak a számítástechnikában bír jelentéssel.
- 2). A művészet, mint alapvető kommunikációs forma nem tesz mást, mint információkat rendez sajátos rendszerekbe. Minden alkotásnak megvan a maga belső rendező elve, a művészet mibenléte a rendszerelvűség szempontjából is vizsgálható tehát.
- 3). Lev Manovich írásaiban találkozhattam először olyan kísérlettel, amely keretbe foglalja a leképezés és a művészet viszonyait, különös figyelmet fordítva a művészet és a számítástechnika közötti – relatíve újnak tekinthető kapcsolatra, új teoretikus és esztétikai kérdéseket felvetve. A Lev Manovich által bevezetett fogalmak a következők: Mapping – Leképezés, Mapping Art – Leképező művészet, Data Mapping – Adat leképezés, Adat-vizualizáció, Data Art – Adat művészet, Adat-vizualizáció, Meta-Media – Meta-média, Data Modernism – Adatmodernizmus, Meaningful Beauty – A jelentés szépsége, Remix.
Kiegészítésként a következő fogalmakat javaslom: Time-Mapping – Idő leképezés, Ego Mapping (Önarckép, Ego-trip, Monológ, Image, az Ego leképezése).
- 4). A modellezés a leképezésnek (mapping) az a változata, amely során a láthatatlan a láthatóban konkretizálódik. A modell minden konkrétsága ellenére szoros összefüggésben van a fikcióval és az utópiával, melyek - mint a szabad asszociáción alapuló, a fizikai korlátokat figyelembe nem vevő kifejezési formák mindig fontosak voltak nekem.

Hogyan történt és hová jutottam?

A leképezés, a rendszer-elvűség, az architektúrák és a modellezés konstans irányultságot jelentenek munkámban, noha a kezdetekben nem struktúráltam azt a mapping fogalma köré. Csak később vált nyilvánvalóvá, hogy törekvéseim beilleszthetők Manovich posztmediális esztétikájának fogalomrendszerébe. Ez a felismerés késztett arra, hogy kutatásaimat kiegészítsem, mégpedig az új teoretikus kontextus által javasolt fogalmak szerinti vizsgálatnak vetve alá munkámat.

- 1.) Egy Fogalomtárat állítottam össze, amelyben azokat a fogalmakat próbáltam körülírni és gyűjtöttem össze, amelyek segítenek a rendszerelvű művészet vizsgálatában.
- 2.) Leltárba vettem azokat a munkáimat (installációk, terv-művek), amelyek a tárgyalt fogalmak demonstrációiként (illusztrációiként) kaphatnak helyet, egyidejűleg aktualizáva azok elméleti kérdéseit. A 90-es évek első felében installációval (*Ecce homo, Glissando, Grassity, Metaxy, Mi változik a végtelenben?, Szimultán kontraszt, Tévedek, tehát vagyok*), később tervművészettel (utópia) (*Gödel, Theorica musica, Melencolia*) foglalkoztam.
- 3.) Közel tíz éve olyan leképezési lehetőségeket kutatok, amelyekben a digitális (szoftveres) vontakozáson van a hangsúly (*Fragmentáció, Defragmentáció, Lilith, TimeMap, Zengár variációk, Music center, Tánc*), akarva-akaratlanul követve azt az elanyagtalanosodási folyamatot, amely az utóbbi időben

általánosságban is kimutatható a művészetben. A szoftveres területen végzett kísérleteim olyan célszerszámok kifejlesztéséhez vezettek, amelyek a leképezés különböző módozatait teszik lehetővé. Átírás (meta-média), időleképezés (timeMapping), adat-művészet, adatvizualizáció (dataArt, dataMapping).

4.) A folyamat utolsó állomása a saját fejlesztésű *INFORMEL* gráfrajzoló szoftver, (kiadásra alkalmas, ingyenes). Az *INFORMEL* egy olyan általános, adatvizualizáló és adatbáziskezelő alkalmazás, amely lehetővé teszi a használó számára, hogy saját elképzeléseinek és céljainak megfelelően alkossa meg adatbázisait. Eszköz, amely alkalmas az adatbázison belüli tájékozódásra, az adatbázis réteges vizuális rendszerezésére és az adatbázis tartalmainak gyors megtekintésére. Mint ilyen kézenfekvő lehet élő prezentációkban (előadás, oktatás, konferencia, portfólió) való alkalmazásra, de arra is, hogy bizonyos időben zajló folyamatokat (történelem, művészettörténet, szociológia, szociográfia, stb.) gráfok sorozataként ábrázoljon. Az adatbázis alapján a szoftver kétdimenziós gráfokat rajzol. Minden adatváltoztatás alkalmával újra-rajzolja a gráfot, így ugyanannak az adatbázisnak különböző állapotai egy (elmenthető, nyomtatható) sorozatot alkotnak, ami fontos lehet olyan adatbázisok esetében, ahol az adatok folyamatos változtatást igényelnek. A megrajzolt gráfok minden esetben a teljes adatbázist fogják láttatni. Az *INFORMEL* (.exe), nem igényel telepítést.

5.) Az *Alíz a paradicsomban* címet viselő mestermunka, két olyan digitális festmény, amelyekben az álló- és a mozgókép közötti viszonyokkal foglalkozom, ahol az időbeliség, a folyamat ábrázolás egyben formakeresési módszer is, amelyet az "egy művész-egyetlen mű" gondolata (kényszere?), az önmagát állandóan fölülíró (tökéletesítő) művészi attitűd (igény) táplál (meta-média, timeMapping, mapping).

A témával kapcsolatos egyéb, korábbi publikációk:

- Tasnádi József: <http://www.artpool.hu/installation/document.htm>, 1998
- Tasnádi, József: *Black and/or White. Operating with certainties means as much as to be wrong*, in cat: Denk.werk.statt. Graz., Next Verein für Bildende Kunst, Graz, 1998, pp. 5-10.
- Tasnádi József: – *Monológ*, Balassi Kiadó Budapest, 1999
- Tasnádi József – *Monológ*, CD-ROM, saját kiadás, 1999
- Tasnádi József: *Weiss-Schwarz-Spektrum*, in: *Julius Buch: Budapest - Frankfurt - Stuttgart an der Donau*, Balassi Kiadó, Budapest, 1999, p. 20.
- Tasnádi József: *Ecce Homo*, in cat: *Wenn ich das nicht krieg geb'ich keinen freiden...* - 5. *Internationale Projekt für Bildende Kunst*, Graz., 1999, pp. 10-11.
- Grba, Dejan, Tasnádi József: *Metafore ce nestati*, DANAS - com_medi@, Beograd, 2001. jan. 17., p. 5.
- Kép-alá-írások, Művészek a művészetéről* - Szerkesztő: Készman József, Kaiadó: M.A.O.E. 2004, pp. 230-236.